

**Державний навчальний заклад «Запорізьке вище професійне училище
«Моторобудівник»**

**Методична розробка
виховного заходу
до свята «Проведення бойових дій на території
інших країн»**

**Розробила:
класний керівник навчальної групи 3/13
Волкова Юлія Анатоліївна**

**м. Запоріжжя
2015**

Мета: розширити знання учнів про історичні події афганської війни; виховувати повагу і шану до воїнів-інтернаціоналістів, до трагічної сторінки нашої історії; розповісти про односельчан, що служили в Афганістані, віддати данину пам'яті полеглим воїнам-афганцям.

Організація кабінету, або актової зали

На стіні плакат з написом „Афганістан”, політична карта світу; запалена свічка; звучить фонограма пісні на афганську тематику. На урок – пам'яті запрошені воїни-інтернаціоналісти, гості, старшокласники.

Сценарій:

Читець: Минають дні, ідуть роки.

Життя листки перегортає.

А біль Афгану – навіки,

В душі чомусь не замовкає.

Звучить пісня М. Круг «Про Афганістан»

Ведучий: Шановні гості, учні, викладачі! 15 лютого відзначають скорботний День пам'яті воїнів-афганців. Сьогодні ми з вами зібралися тут, щоб вшанувати пам'ять тих, хто поліг на афганській землі, дізнаємось про героїв цієї страшної війни. Молоді люди йшли туди не за орденами і медалями. Вони вірили, що виконують інтернаціональний обов'язок. На нашій зустрічі присутні:

Ведуча: Афганська війна назавжди залишиться болем у серці нашого народу. „Немає більшої любові, ніж та, коли положиш душу свою за друзів своїх”, – говориться в Євангелії.

25 грудня 1979 року радянські війська були введені в Афганістан для виконання інтернаціонального обов'язку. Для тисяч радянських солдат, їхніх батьків, матерів, братів, сестер розпочалася жорстока, кривава війна в Афганістані. Потрапивши на палаючу афганську землю, мужні воїни-інтернаціоналісти всім серцем прийняли її біль, як свій, і до останнього подиху захищали інтереси її багатостраждального народу. В ім'я волелюбного афганського народу, в ім'я миру, братерства на землі вони, не вагаючись, готові були віддати найдорожче – життя.

Перегляд відео «Афганістан. "Всім хто был за речкой посвящается"»

Читець: Ти – вічний біль, Афганістан, ти – наш неспокій.

І не злічить глибоких ран в борні жорстокій

І не злічить сліз матерів, дружин, дітей –

Не всі вернулися сини із тих ночей...

Ведучий: Афганська війна тривала 10 років. І через неї пройшли майже 700 тисяч чоловік. І серед них – більше 160 тисяч – українці. Звання Героя Радянського Союзу було присвоєно 72 військовослужбовцям, з них – 12 українцям. 15 тисяч солдат загинуло у цій війні, 35 тисяч було поранено, багато потрапило у полон або пропали безвісти.

Що ж то за країна, що завдала нам стільки болю, горя, смутку? (розповідь супроводжується демонстрацією карти) Афганістан – це держава, що знаходиться в Південно-Східній Азії, де проживає 17 мільйонів чоловік, з них 8 млн. – афганці, а решта – таджики, туркмени, узбеки, хазарейці. До середини 70-х років це була одна з найвідсталіших країн світу.

Афганістан – це 70 % гірської місцевості з бідною рослинністю, гірський хребет Гіндукуш з висотою гір до 7-8 тисяч метрів. 86 тисяч населення проживають в аулах у злиднях. Страшенна бідність, відсутність елементарної медичної допомоги, масова неписьменність серед населення, особливо серед жінок та дітей, висока смертність.

У квітні 1978 року афганський народ піднявся на боротьбу за краще життя, скинув монарха, проголосив Афганістан республікою. Нова влада взяла курс на соціалізм. Було видано ряд нових законів, запроваджено початкову освіту, надано права жінкам, знято з них паранджу.

Ведуча: У грудні 1978 року між колишнім СРСР і Афганістаном був підписаний договір, за яким Радянський Союз зобов'язувався переозброїти афганську армію. Виходячи з цього, керівництво СРСР на чолі з Л.І.Брежнєвим продемонструвало готовність надати прокомуністичному режиму НДПА Барбака Кармаля реальну воєнну підтримку. 27 грудня 1979 року були введені десантні частини в Баграм, Кабул та інші великі міста, а згодом вони втяглися у бойові дії по всій території. Присутність чужоземних військ викликала стихійний опір народу. Пік бойових дій припав на 1984-1985 роки.

Нашим солдатам говорили, що вони виконують інтернаціональний обов'язок, тобто захищають братній народ. І вони, сліпо обдурені, „наводили лад” у тій країні „вогнем і мечем”.

Брудна, підступна війна... За що, за які ідеали, за чию Батьківщину, в ім'я якої мети загинули десятки тисяч юнаків? Сивіли від горя батьки і матері, ховаючи своїх дітей, вдовами ставали жінки в мирний час. У скількох сімей у траурному обрамленні зберігаються фотографії синів! Лише одну нагороду заробили вони за проявлену мужність і героїзм – право бути похованим на рідній землі.

Перегляд презентації «Афганістан. Мы ушли 20 лет назад»

Читець: Ховали інтернаціоналіста,

Блищала глухо цинкова труна,

Нестерпно пахло тополиним листом

І плач дівочий танув, як струна.

Руда земля розверзлась чорнорото.

Чекає хижо мовчки на своє,

А мати на колінах у болоті обмацує труну:

„Чи ж там він є?!”

стоять, відводять очі вбік солдати

і шепотить сержанти ледве чуть:

„Не велено... Не можна відкривати...

Не велено...”

Уже струмки течуть,

Уже весна така глибока, рання.

Учора вже летіли журавлі.

Таке врочисте вийшло поховання...

Школярики стоять, учителі.

А голосок дівочий квилить, квилить,

Соромиться кричати на весь світ.

Кого клясти, кого назвати винним?

І що той світ? Хіба він дасть відповідь?

На хрест сусідній похилився тато,

Похнюпилися братики малі –

В селі ховали воїна, солдата,

У мирному українському селі.

Ведучий Летіли в Україну „чорні тюльпани” з цинковими гробами. І несли чорні птахи смерті похоронки в Україну. Не минули вони нашого краю.

Гинули солдати. Кожна смерть страшна. А як страшно, як не хочеться помирати у 18-19 років, коли ще тільки починаєш жити.

Звучить пісня О. Розенбаум «Черный тюльпан»

Читець: Вже не дійти до рідних берегів.

Ридали друзі, впавши на коліна,

Він помирав серед чужих пісків,

І разом з ним вмирала Україна.

А вдалині сірів чужий кишлак,

І БТР димів опісля бою.

Погасло сонце у його очах,

Аж гори похитнулися від болю.

В оселю рідну – цинкова труна

Страшенна кара, за яку провину?

І божеволіла матуся молода,

А разом з нею – Україна.

Перегляд відео «Назарій Яремчук - Не жди мене (Афганістан)»

Ведуца Пам'ять про мертвих вшановують хвилиною мовчання. Ніхто не рахував, скільки років довелось би нам мовчати, коли б так пом'янули кожного вбитого. Помовчимо хоча б хвилину. За всіх. Встаньмо, постіймо хвилину, нехай не заболять у нас ноги, а тільки защемлять серця за тих, кого нема серед нас, хто лежить у землі, хто світить нам із небес, а, може, із підбитим крилом ніяк не перелетить через Афганські гори до свого дому. Їм випало жити – так кажуть про тих, хто повернувся до рідного дому, а тепер порядкує рідну землю, віддаючи їй свої сили і вміння. Вони пройшли пекло війни Афганістану, вони не поповнили списки загиблих, вони і є тією пам'яттю, що пише історію. Ми не повинні забувати жертв Афганістану, як і всіх інших жертв, які поніс наш народ тільки через те, що не сам керував долею своїх громадян, а ними розпоряджався хтось інший. Це потрібно для того, щоб нові Афганістани не виникли більше на нашій землі. Давайте будемо завжди пам'ятати ветеранів, виявлятимемо розуміння до тих, хто пройшов через війну, і для кого вона триває й досі: у спогадах, у снах, у думках. Вони цього заслуговують.

Усі учасники концерта запалюють свічки.Хвилина мовчання